

WILAYA YA KIRINYAGA

DARASA LA TANO MUHULA WA TATU

PENPLUS
KIRINYAGA

KISWAHILI

Muda: Saa 1 dak 40

Chagua jibu lifaalo zaidi kujazia mapengo 1-15

Mlango 1 mwalimu 2 Kiswahili 3 alikuwa wa 4 kuingia katika darasa 5 la tano. Kipindi 6 asubuhi kilikuwa 7. Alitusabahi kama 8 desturi 9. Baada ya shughuli ndogo ndogo za hapa na pale 10 darasani, alianza kutuelezea 11 kuandika hati safi 12 darasani, 13 pia maishani 14. Kisha alituita 15 ubaoni tukaandika neno hati.

1. A. ulipofunguliwa	B.ulipofungwa	C. ulipofungulia	D. ulifunguliwa
2. A. ya	B.wa	C. cha	C. kwa
3. A.ndio	B. ndiyo	C. ndiye	D. ndivyo
4. A. kuanza	B. kwanza	C. kuwanza	D. kwenda
5. A.yetu	B. mwetu	C .kwetu	D. lētu
6. A. kile cha	B. ile ya	C. hiyo ya	D. hii ya
7. A. yake	B. chake	C. lake	C.wake
8. A. iliyokuwa	B.lilivyokuwa	C. ilikuwa	D. ilivyokuwa
9. A. yetu	B. kwake	C. yake	D. wetu
10. A.ule	B. lile	C. zile	D. mle
11. A. jinsi ya	B. hali ya	C. vile ya	D. ukweli wa
12. A. siko tu	B. siyo tu	C. sio tu	D. sivyo tu
13. A. mbali	B. pale	C. bali	D. vile
14. A. yetu	B. mwetu	C. zetu	D. wetu
15. A. moja	B. mmoja	C. mojawapo	D. mmoja mmoja

Kutoka swali la 16-30 chagua jibu lililo sahihi

16. Kamilisha sentensi
Choo hiki ni   sana.
A. kisafi   B. msafi
C. safi   D.visafi
17. Herufi za a,e,i,o,u huitwa vokali au
A. irabu   B. akrabu
C. akraba   D. ibara
18. 'Sabalheri wanafunzi,' mwalimu Rosa aliwasalimia wanafunzi wake.Huo ulikuwa wakati wa
A. alasiri   B. jioni
C. asubuhi   D. adhuhuri

19. Akisami $\frac{2}{3}$ huitwaje?
A. Tusui tatu   B. Thuluthi mbili
C. Tisa ya tatu   D. Subui tatu
20. Kanusha : "Wewe umekuja"
A. Wewe haujakuja
B. Wewe hujaja
C. Wewe haujaja
D. Wewe hujakuja
21. Upinde, chusa, teo na manati ni
A. zana za kilimo
B. ala za muziki
C. vifaa vyaa seremala
D. zana za vita

22. Tumia kirejeshi ‘amba’ ipasavyo
Mkuki ___ ultumiwa kumwua chui ___ alimla
beberu ni huu.
A. ambao-ambao
B. ambao- ambazo
C. ambayo- ambaye
D. ambao- ambaye
23. Ni neno lipi halionyeshi adabu?
A. Asante
B. Tafadhalii
C. Nipe
D. Niazime
24. Watu wakiwa wametengana na kuwa
mbalimbali husemwa ni kama ___
A. juu na mwezi
B. ardhi an mbingu
C. uta na upote
D. lila na fila
25. Tumia kiunganishi kifaacho.
Wavulana walikimbia ___ mmoja tu.
A. ili
B. ila
C. wala
D. lakini
26. Utitiri, kereng’ende, kiroboto na mavu kwa
jina moja ni ___
A. wanyama   B. nyuni
C. wadudu   D. matunda
27. Ipi huwa si sehemu ya ndani ya mwili ?
A. Kongosho
B. Ini
C. Moyo
D. Kiwiko
28. Kamilisha kitendawili hiki
___ mbili zavuka mto.
A. Papa
B. Ng’ombe
C. Njia
D. Popo
29. Tunda ‘lile’ limeiva. Jina ‘lile’ ni ___
A. kielezi
B. kiashiria
C. kiunganishi
D. kimilikishi
30. Nomino ‘gazeti’ hupatikana kwenye ngeli
gani?
A. I - ZI   B. U - YA
C. U - ZI   D. LI - YA

Soma hadithi hii kisha ujibu maswali 31-40

Aisha ni ajuza , yaani mama mzee aliyekuwa na watoto wanane. Mume wake, Badi Jafari, alikuwa seremala aliyefanya kazi zake za ufundu wa mbao kule-Msambweni, mtaa wa vijana wenye bidii na vipawa vizuri. Ingawa baadhi yao hawakuwa wazuri katika masomo ya darasani , Mungu hakuwanyima talanta mbalimbali.

Aisha alibarikiwa kupata watoto watatu waliokuwa hodari wa kutunga na kuyaimba mashairi. Kati ya watoto hao watatu, Amal ndiye aliyejaliwa kuwa mwimbaji mzuri wa nyimbo za taarab.

Watoto wengine wanne walikuwa na ujuzi wa kufuma mikeka na kutengeneza vikapu. Watalii wengi walipenda na kutamani kukitembelea mara kwa mara kijiji cha Ramisi alikoishi Bwana Badi na jamaa yake.

Wanawe Aisha waliokuwa watunzi wazuri wa mashairi walipata njia za kujiendeze baada ya watalii kuwanunulia vyombo vya kutumia wakati walipokuwa wakiwatumbuiza wageni mtaani Msambweni. Kijiji cha Ramisi kilipata sifa nyingi na kuwapa wengine imani ya kufanya bidii zaidi maishani. Kweli kwa Mungu, kila mtu ana siku yake.

31. Ni nani aliyekuwa fundi wa kutengeneza vitu vya mbao katika taarifa uliyoisoma? A. Mala B. Aisha C. Mungu D. Badi	37. Ni sahihi kusema kwamba _____ A. mtaa wa Msambweni ulikuwa na vijana wengi wenye vipawa vikubwa B. jamaa ya Badi haikumcha Mungu C. kila mtu Msambweni alikuwa mtunzi mwema wa mashairi D. wanawe Aisha hawakuwa na bidii yoyote
32. Jamaa iliyozungumziwa katika hadithi hii hupatikana katika kijiji kipi? A. Msambweni B. Ramisi C. Mombasa D. Hatujaambiwa	38. Jamaa hii kwa jumla ina watu wangapi? A. Wanane B. Watano C. Kumi D. Hatujaambiwa
33. Familia ya bwana Jafari ilikuwa na malenga wangapi? A. 8 B. 3 C. 4 D. Wengi sana	39. Kufaulu kwa familia ya Bw. Badi na Bi Aisha kunategemea _____ A. bidii na uzembe wa watoto wao B. maombi pekee kwa mwenyezi Mungu C. bidii na matumizi mazuri ya vipawa vya watoto wao D. bidii walionayo watoto wao shulenii
34. Ni watoto wangapi waliokuwa na uwezo wa kuimba nyimbo za taarab na vile vile kutunga mashairi? A. Mmoja tu B. Watatu C. Wanne D. Wanane	40. Hadithi hii inatupa funzo gani? A. Mwimbaji ni bora kuliko mwandishi wa mashairi B. Tuzae watoto wengi wenye vipawa vingi C. Kila mtu lazima afaulu maishani hata kama ni maskini D. Mungu humpa kila mtu kijicho chake na ni muhimu tuvitumie vipawa vyetu ipasavyo
35. Kulingana na hadithi hii, ni akina nani waliopata nafasi ya kujiendeze haraka? A. Watengenezaji wa vikapu B. Watunzi wa mashairi C. Maseremala D. Waimbaji	
36. Iwapo Aisha alikuwa ajuza, mume wake alikuwa _____ A. mbuyu B. buda C. sahibu D. shaibu	

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 41-50

Binti Imani Maliwaza alikuwa msichana mrembo aliyeishi katika nchi kavu iliyokaribiana na jangwa. Alikuwa hana chakula cha kutosha nyumbani.

Alikuwa mfugaji wa paka watatu, kasuku watano, mbwa sita, ng'ombe wawili na kobe watano. Alikuwa na mahindi kiasi kidogo sana katika ghala lake. Basi aliamua kuwapikia wanyama wake kitoweo cha ugali lakini alipoona kwamba hawajashiba, alikitoa chakula chake alichokitegemea na kuwapa wanyama. Huruma ilioje?

Hakika, maisha yake na wanyama yalikuwa kama chanda na pete.

Siku moja alipokuwa nyumbani na mifugo wake, aliusikia mngrumo wa kushtua kutoka nje ya mlango wa chumba chake.

"Ni mnyama yupi huyu anayenguruma nje?" Binti Imani alijiuliza. Alipofungua mlango alishangaa kumwona simbabuka mmoja mkubwa. Hapo tu, alianguka na kuzimia kwa sababu ya kuliona jinyama lile hatari ambalo lingianganmiza mifugo wake.

41. Mbona Imani hakuwa na chakula cha kutosha nyumbani?
A. Kwa sababu ya ukavu wa nchi uliyokaribiana na jangwa
B. Alikuwa mfugaji wa wanyama wengi waliokimaliza chakula
C. Hakuwa mkulima shujaa na mahindi yalikuwa machache
D. Alikuwa mkulima wa mahindi pekee
42. Ni wanyama gani waliofugwa kwa wingi wa idadi?
A. Kasuku
B. Mbwa
C. Kobe
D. Paka
43. Alipogundua kuwa chakula hakitoshi, Imani aliamua kuwapikia wanyama chakula kipi?
A. Pure
B. Mchuzi
C. Kitoweo cha sima
D. Kitoweo cha kuku
44. Imani alipendana na wanyama wake kama _____
A. ushati na ngozi
B. usiku na giza
C. shilingi kwa aya pili
D. chända na pete
45. Mnjurumo uliomsh tua Imani ulikuwa wa nini?
A. Gari
B. Simbabuka
C. Chui
D. Shetani
46. Simba alifanya nini baada ya Imani kuanguka na kuzimia?
A. Alimla Imani
B. Alikula mifugo wote
C. Alitoroka porini
D. Hatujaelezwa
47. Kutoa chakula ghalani na kuwapikia wanyama kunaonyesha kwamba Imani ni _____
A. karimu
B. mchoyo
C. mkono birika
D. mpishi
48. "Alikuwa na mahindi kiasi kidogo." Maelezo haya yanamaanisha _____
A. mahindi hayakuwepo kabisa
B. hakuwa na mahindi yoyote katika ghala
C. mahindi yalikuwa haba
D. mahindi huliwa kidogokidogo na wanyama
49. Ghala pia huitwa _____
A. bohari
B. zahānati
C. soko
D. ghorofa
50. Kichwa cha habari hii kinafaa kuwa _____
A. Maliwaza mchoyo
B. Maliwaza mpenzi wa wanyama
C. Imani na simba
D. Umuhimu wa simba kwa wanyama